

GEMEENTE SCHERPENZEEL

MEMO

2023-50

datum : 22 augustus 2023

aan : de raad

van : het college van burgemeester en wethouders

onderwerp : indicatie piekbelasters gemeente Scherpenzeel

bijlage(n) : -

Inleiding

Op 3 juli 2023 heeft PRO Scherpenzeel [schriftelijke vragen](#) gesteld over de piekbelasters. Een van de vragen had betrekking op het aantal piekbelasters op Scherpenzeels grondgebied. Op dat moment konden we deze vraag niet beantwoorden. Inmiddels kunnen we een indicatie geven van het aantal piekbelasters op basis van de AERIUS-check. Op basis van de bij ons bekende gegevens lijkt meer dan de helft van de 40 agrarische bedrijven in Scherpenzeel aan de drempelwaarde van de LVB plus regeling (Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting) van het rijk te voldoen. Wij plaatsen kanttekeningen bij deze indicatie. De indicatie is niet gebaseerd op (alle) actuele gegevens. Ook wijkt de uitkomst af van het beeld dat wij op voorhand hadden bij het aantal piekbelasters in Scherpenzeel. Voordat wij hieronder op beide punten ingaan geven wij eerst een korte uitleg over de aanpak piekbelasting van het rijk.

Aanpak piekbelasting

Landelijke beëindigingsregelingen

Het kabinet wil met de Aanpak Piekbelasting de circa 3.000 veehouderijlocaties die de meeste stikstofneerslag op Natura 2000-gebieden veroorzaken tijdelijk de gelegenheid geven om onder zo gunstig mogelijke voorwaarden te stoppen, te verplaatsen, te innoveren en/of om te schakelen.

De Aanpak Piekbelasting is een aanpak op vrijwillige basis. Het toekomstperspectief van de veehouder staat centraal. Binnen de aanpak kan gebruik worden gemaakt van een aantal regelingen om vrijwillig de stikstofdepositie drastisch te verlagen, zoals de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus). De Lbv-plus is een eenmalige, vrijwillige beëindigingsregeling voor veehouders, die onder de

GEMEENTE SCHERPENZEEL

doelgroep van de aanpak piekbelasting vallen.

De Lbv komt voor een groot deel overeen met de Lbv-plus maar er zijn ook verschillen (drempelwaarde, subsidiebijdragen, -plafond en manier van verdeling).

Bepalen drempelwaarde aanpak piekbelasting

Op verzoek van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) bedrijven binnen een straal van 25 km op de hectares met overbelaste stikstofgevoelige natuur gesorteerd van hoog naar laag op basis van hun totale belasting (vracht) aan stikstof vanuit dit bedrijf. Het ministerie van LNV zocht naar een maat om te bepalen welke bedrijven onder de piekbelasters aanpak vallen zoals die in februari 2023 door het kabinet is voorgesteld. Het ministerie heeft daarvoor het RIVM gevraagd de stikstofdepositie van alle veetelers en industriële bedrijven in Nederland van hoog naar laag te sorteren. De depositie van het 3001ste bedrijf bepaalt de maat. Het RIVM heeft de drempelwaarde voor een piekbelaster bepaald op ongeveer 2500 mol stikstof per jaar¹. Elk bedrijf dat voor een hogere depositievracht zorgt, wordt als piekbelaster aangemerkt.

Natura 2000 gebieden

De aanpak is gericht op de bedrijven met de hoogste totale depositie op stikstofgevoelige en overbelaste Natura 2000-gebieden. De aanpak piekbelasting raakt met name bedrijven met veel overbelaste stikstofgevoelige natuur in de nabije omgeving. Dit betekent dat veel bedrijven die onder de aanpak vallen, zich rond de Veluwe en in de provincie Gelderland bevinden.

Indicatie op basis van AERIUS-check

Op basis van de bij ons bekende gegevens lijkt meer dan de helft van de 40 agrarische bedrijven in Scherpenzeel te voldoen aan de drempelwaarde van de LVB plus regeling.

De indicatie is gebaseerd op de gegevens van de milieuvergunningen van deze bedrijven en de invulling van de AERIUS-check. De regeling gaat echter niet uit van de gegevens uit de milieuvergunningen maar van gemiddelde gegevens. Een voorbeeld hiervan is het aantal dieren per stal. De regeling gaat uit van het gemiddeld aantal dieren per stal per jaar. In de milieuvergunning staat het maximaal aantal dieren per stal. Dat er in de milieuvergunning staat dat er in een stal bijvoorbeeld 100 koeien mogen staan, betekent niet dat er in die stal een jaar lang 100 koeien aanwezig zijn. Daarnaast zijn er nog gegevens die ingevuld moeten worden maar die wij niet hebben. Dit betekent dat een agrariër alleen zelf met zekerheid kan checken of het bedrijf onder de regeling voor piekbelasters valt. Aan onze invulling van de AERIUS-check kunnen geen rechten ontleend worden. Dat op basis van de bij ons bekende gegevens meer dan de helft van de 40 agrarische bedrijven in Scherpenzeel aan de drempelwaarde van de LVB plus regeling lijkt te voldoen is enkel een indicatie. Hieraan kunnen geen conclusies worden verbonden of rechten aan worden ontleend.

Afwijkend beeld piekbelasters

De Scherpenzeelse krant heeft persvragen gesteld over dit onderwerp. Dit heeft geresulteerd in een krantenartikel (te vinden via [deze link](#)).

¹ RIVM-briefrapport 2023-0313 [Bepalen drempelwaarde piekbelasters-aanpak \(rivm.nl\)](#)

GEMEENTE SCHERPENZEEL

De uitkomsten van de AERIUS check wijken af van het eerdere beeld dat wij als gemeente hadden van het aantal piekbelasters in Scherpenzeel. Op basis van de combinatie van onze ligging ten opzichte van gevoelige Natura-2000 gebieden en de grootte van de agrarische bedrijven was de inschatting dat het om een enkel bedrijf zou gaan. Dit was nog voordat er duidelijkheid was over de AERIUS-check. Door het invullen van de AERIUS-check lijkt het om meer bedrijven te gaan dan vooraf gedacht. Wij zetten onze vraagtekens bij de uitkomst van de AERIUS-check en de gekozen drempelwaarde. Als in Scherpenzeel al meer dan de helft van het aantal agrarische bedrijven als piekbelaster kan worden aangemerkt, is dan het uitgangspunt van 3.000 piekbelasters reëel?

Vervolg

Op 23 juni 2023 heeft de gemeente een brief ontvangen van de provincie waarin is aangegeven dat de provincie aan het onderzoeken is hoe de regeling uitgevoerd gaat worden. De provincie geeft aan dat de gemeente Scherpenzeel een uitnodiging krijgt voor een gesprek op het moment dat er meer duidelijkheid is over de uitvoering van de regeling.

Daarnaast heeft het college de intentie om in gesprek te gaan met agrarische ondernemers om te zien wat er speelt bij deze bedrijven. Er hebben zich op dit moment nog geen agrariërs bij de gemeente gemeld die gebruik willen maken van de (vrijwillige) uitkoopregeling. Het ligt niet in de lijn van de verwachting dat er voor het buitengebied van Scherpenzeel forse veranderingen op stapel staan.